

Vorbereiding 25.6: De Olijfberg

SCHRIFTGEDEELTE

Handelingen 1:4-14

THEMA

De Olijfberg

EXEGESE

Handelingen 1:4-14

Vers 4-5 Kort voor Zijn hemelvaart is Jezus met Zijn discipelen bij elkaar. Hij geeft hun een bevel én een belofte. Het bevel is dat zij in Jeruzalem moeten wachten. Als Jezus dat niet gezegd had, zouden de discipelen misschien wel terug gegaan zijn naar hun geboortestreek Galilea. Maar vanuit Jeruzalem moeten ze gaan preken tot over de hele wereld (Mattheüs 28:19). De kracht daarvoor krijgen ze door 'de doop met de Heilige Geest'. Let op: Jezus zegt dat het gaat om de 'belofte des Vaders, die gij van Mij gehoord hebt'. Het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest is het werk van de Drie-enige God (zie Johannes 14:26, 15:26 en 16:7). Het zou 'niet lang' duren eer de uitstorting van de Heilige Geest zou plaatsvinden. Om precies te zijn nog tien dagen (tussen Pasen en hemelvaart zijn veertig dagen; tien dagen later is het Pinksteren).

Vers 6-8 Misschien deden Jezus' woorden over de komst van Gods Geest de discipelen wel denken aan oude profetieën over een nieuwe tijd (bijvoorbeeld Ezechiël 36 en Joël 3:1-5). In ieder geval vragen ze of 'nu' het koninkrijk van God wordt opgericht. Onder andere volgens Calvijn doelen ze op een aards koninkrijk. De Heere Jezus reageert niet zozeer inhoudelijk maar wijst er op dat 'de tijden en gelegenheden' van de vervulling van Gods beloften alleen bij God bekend zijn. Tot die tijd krijgen de discipelen de kracht van de Heilige Geest om getuigen te zijn van Jezus. De discipelen hebben voor wat dit getuigen betreft een heel specifieke taak gekregen. De kerk is gebouwd 'op het fundament van apostelen en profeten'. Tegelijk geldt voor heel de kerk dat we nooit kunnen weten wanneer Jezus terugkomt maar dat we wel waakzaam en nuchter moeten zijn (zie ook 1 Thessalonicensen 5:1-11, speciaal de verzen 1 en 6). Bij de 'kracht van de Heilige Geest' kun je hier zeker ook denken aan de kracht om staande te blijven in tijden van vervolgingen. In het Grieks wordt voor getuigen het woord 'matures' gebruikt. Van dat woord is ons woord 'martelaar' afgeleid. Bedenk hierbij dat alle apostelen, met uitzondering van Johannes, als martelaar gestorven zijn. Het getuigen begint in Jeruzalem. De zaligheid is uit de Joden (Johannes 4:22), gaat via Samaria (half joods/half heidens) naar de wereld (de volken).

Vers 9-11 De discipelen worden ook getuigen van de hemelvaart. Het gebeurt waar ze bij zijn. Jezus gaat omhoog, dat zien ze, en daarna zien ze Hem niet meer omdat een wolk er tussen schuift. In Lukas 24 (vers 51) wordt er bij gezegd dat Jezus Zijn handen tijdens het opstijgen zegenend heeft uitgestrekt. Dat is een prachtig beeld voor de kerk van alle tijden. Jezus heeft door Zijn offer op Golgotha als de volmaakte Hogepriester voor altijd de zegen voor Zijn kerk verworven. Hij is met Zijn lichaam wel teruggegaan naar de hemel maar 'naar Zijn Godheid, majesteit en genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van hen (de kerk)' (Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 47). Het verbaast niet dat de discipelen hierbij naar de hemel blijven kijken. Ze kunnen maar moeilijk 'loskomen' van de Heere Jezus. Twee dienaren van God, engelen, brengen hen terug bij hun taak op deze aarde. Een taak die ze mogen uitvoeren met een geweldige belofte. De engelen geven namens God door dat Jezus ooit terugkomt, net zoals de discipelen Hem zagen 'vertrekken'. Denk hierbij aan Jezus' eigen woorden in Johannes 14:1-3. Jezus is niet zomaar weg, maar Hij is plaats aan het bereiden! En Hij bidt. Zie hiervoor Romeinen 8:34. Als Hij terugkomt, komt Hij met macht en majesteit (Openbaring 1:7) om te oordelen de levenden en de doden. Tot die tijd worden allen die het Evangelie horen ernstig opgeroepen hun behoud en zaligheid in Hem te zoeken. Zolang Hij nog plaats aan het bereiden is, geldt: 'en nog is er plaats' (Lukas 14:22). Voor wie nu weigert te luisteren, is het dán te laat (Lukas 19:27).

Vers 12-14 De discipelen keren terug van de Olijfberg. Door de precieze gegevens over tijd en plaats benadrukt Lukas dat het hier om waar gebeurde dingen gaat. In Jeruzalem komen ze bij elkaar en wachten ze, zoals hun is opgedragen. In Lukas 24:52-53 staat er bij dat ze 'met blijdschap' teruggaan. Dat is niet vanzelfsprekend bij een afscheid. Maar hierbij moet je vooral denken aan wat de discipelen van de Heere Jezus zelf gehoord hadden (zie vooral Johannes 14). Jezus' belofte geeft hen hoop en blijdschap. Hoop die concreet zichtbaar wordt door hun houding. Ze zijn gezamenlijk, volhardend, in gebed om de vervulling van de belofte van de Heilige Geest. Daarmee wijst God ons ook de goede houding ten aanzien van het omgaan met Zijn beloften. Allen die geloofden, waren bij elkaar. Daarin zie je ook iets wezenlijks van het ware geloof. Dat beleef je niet in je eentje maar als lid van Christus' kerk (zie hierbij ook zondag 21 van de Heidelbergse Catechismus).

DE OLIJFBERG IN DE BIJBEL

In het OT wordt de Olijfberg in Zacharia 14:4 genoemd.

De 11 Bijbelgedeelten in het NT waarin het woord Olijfberg wordt genoemd zijn:

Mattheüs 21:1

En als zij nu Jeruzalem genaakten, en gekomen waren te Beth-fage, aan den Olijfberg, toen zond Jezus twee discipelen, zeggende tot hen:

Marcus 11:1

En toen zij Jeruzalem genaakten, te Beth-fage en Bethanië, aan den Olijfberg, zond Hij twee van Zijn discipelen uit,

Lukas 19:29

En het geschiedde, als Hij nabij Beth-fage en Bethanië gekomen was, aan den berg, genaamd den Olijfberg, dat Hij twee van Zijn discipelen uitzond,

Mattheüs 24:3

En als Hij op den Olijfberg gezeten was, gingen de discipelen tot Hem alleen, zeggende: Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn, en welk zal het teken zijn van Uw toekomst, en van de voleinding der wereld?

Mattheüs 26:30

En als zij den lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar den Olijfberg.

Marcus 14:26

En als zij den lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar den Olijfberg.

Marcus 13:3

En als Hij gezeten was op den Olijfberg, tegen den tempel over, vraagden Hem Petrus, en Jakobus, en Johannes, en Andreas, alleen:

Lukas 21:37

Des daags nu was Hij lerende in den tempel; maar des nachts ging Hij uit, en vernachtte op den berg, genaamd den Olijfberg.

Lukas 22:39

En uitgaande, vertrok Hij, gelijk Hij gewoon was, naar den Olijfberg; en Hem volgden ook Zijn discipelen.

Johannes 8:1

Maar Jezus ging naar den Olijfberg.

Handelingen 1:12

Toen keerden zij wederom naar Jeruzalem, van den berg, die genaamd wordt de Olijfberg, welke is nabij Jeruzalem, liggende van daar een sabbatsreize.

GELOOFSLEER

HC vraag 46 en 49 De hemelvaart van Christus.

HC vraag 53 De Heilige Geest

NGB art. 37 Van het laatste oordeel

GEBEDSPUNTEN

- Vraag de Heere om de vrede in Israël. Er zijn regelmatig aanslagen waarbij zoveel doden vallen.
- Vraag de Heere om bereid te zijn als Hij terugkomt.
- Dank de Heere voor de Heilige Geest en vraag Hem om de Heilige Geest in ons hart.
- Dank de Heere dat Hij in het Vaderhuis plaatsnemen aan het klaarmaken is en bidt om de wederkomst

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 24:4 en 5 Verhoogt, o poorten nu de boog

Psalm 47:3 en 4 God vaart voor het oog

Psalm 68:2 Maar 't vrome volk

Jezus is Koning over de aarde

Kom in mijn hart
Loof de Heere alle gij volken
Op bergen en in dalen

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING

Laat een afbeelding zien van de Olijfberg en beschrijf hoe het is om bovenop de Olijfberg te staan.

De tempelberg ligt beneden je en achter je is de woestijn. Jeruzalem ligt in de luwte van deze Olijfberg. In de zomer houdt de berg de hete woestijnwind tegen en in de winter juist de koude noordoostelijke wind. Het lijkt wel een windscherm.

Als je naar beneden kijkt zie je duizenden graven.

Men verwacht de wederkomst van de Heere Jezus op de Olijfberg. Dan zullen deze doden Hem het eerste zien.

Of:

Houd een vraaggesprekje over de bergen. Wie heeft wel eens een bergwandeling gemaakt? Waar was dat? Hoe hoog was die berg, enz.

Vandaag ga ik vertellen over de Olijfberg. Hij is ongeveer 800 meter hoog en ligt vlak bij Jeruzalem.